אותו ואת בנו פרק חמישי חוליז

ים בשה ואפי' מקצת שה רבנן סברי שה ואפי'

מקצת שה ורבי אליעזר סבר שה ולא מקצת

שה אמר רְב פפא הלכך ִיּלענין כסוי הדם

אומתנות לא משכחת אלא בצבי הבא על

התיישה דבין לרבנן ובין לר' אליעזר מספקא

להו אי חוששין לזרע האב או לא וקא מיפלגי

בשה ואפילו מקצת שה לענין אותו ואת בנו

משכחת לה בין בתייש הבא על הצבייה

ובין בצבי הבא על התיישה בתייש הבא על

הצבייה יולאיסורא דרבנן סברי דילמא

חוששין לזרע האב שה ואפי' מקצת שה

אמרינן ואסור ורבי אליעזר סבר נהי נמי

דחוששין לזרע האב שה ואפילו מקצת שה

לא אמרינן בצבי הבא על התיישה יולמלקות

רבנן סברי נהי נמי דחוששין לזרע האב שה

ואפילו מקצת שה אמרינן ומלקינן ליה ורבי

אליעזר סבר איסורא איכא מלקות ליכא

איסורא איכא דלמא אין חוששין לזרע האב

והאי שה מעליא הוא מלקות ליכא דלמא

חוששין לזרע האב ושה ואפילו מקצת שה

לא אמרינן אמר רב יהודה יכוי בריה בפני

עצמה היא ולא הכריעו בה חכמים אם מין

בהמה היא אם מין חיה היא רב נחמן אמר

כוי זה איל הבר כתנאי כוי זה איל הבר וי"א

יזה הבא מן התייש ומן הצבייה יר' יוםי אומר

כוי בריה בפני עצמה היא ולא הכריעו בה

חכמים אם מין חיה אם מין בהמה רבן

שמעון בן גמליאל אומר מין בהמה היא

ושל בית יס דושאי היו מגדלין מהן עדרים

עדרים אמר ר' זירא א"ר ספרא אמר רב

המנונא ∘הני עזי דבאלא כשרות לגבי מזבח

. בכ"מ סמג עשין קמב טוש"ע יו"ד סי' סא סעי'

עין משפם

נר מצוה

יח: יח: ד ב ג מיי׳ פי״ב מהלי שחיטה הלי ח סמג לאוין קמט טוש"ע יו"ד סי טו סעי ח: שי עו שע עו. ד מייי פ״א מהלי מאכלות אסורות

הלכה יג: מ ה מיי שם הלכה ח: ר מיי שם [והלכה יב טוש"ע י"ד סימן כח סעיף ד וסימן פ סעיף גן:

שימה מקובצת לם בשה ואפילו מקצת **ל** שה. נ"ב עי' תוס' לקמן

רבינו גרשום

אמר רב פפא הילכך לענין כסוי הדם. כוי אין שוחטין אותו ביום טוב י ואם שחטו איז מכסיז את לחומרא ולענין מתנות . קא מיפלגי בשה אפי׳ קא כו כלג בטון אכ מקצת שה: בתיש הבא על הצבייה לאיסורא. כלומר כיוז דאמו צבייה איסורא איסורא היכא) בצבי הבא על התיישה ולמלקות כלומר כיון [דאמו] תיישה מלקות נמי איכא לרבנן: . ושל בית רישאי מקום: ששמו בלא: עשר בהמות מנה הכתוב שור שה כשבים ושה עזים איל וצבי וגו' עשרה הן . ריז רהמוח וחיוח: ואירא טובא. כלומר ואיכא טובא חיות: א"כ כל הני פרטי למה לי. כל הני פרטי איל וצבי ויחמור וגו׳ למה לי אלא מדמנה הני פרטי ש"מ דלירא חיום תרבייהו כלומר דסבירא ליה דמין חיה הוא מדקא חשיב ליה בהדי חיות. כלומר דכתיב ותאו וזמר ומתרגמינן תורבלא: שני

בוי בריה בפני עצמה היא. אמתניתין דכסוי הדם (לקמן פג:) קאי דתנן ונוהג בכוי מפני שהוא ספק ואין שוחטין אותו בי"ט ואס שחטו כו' ולא אכוי שנחלקו בו ר' אליעזר ורבנן קאי כדפירש בקונטרם: ודאי חייב בכסוי ספה פטור ולענין מתנות דפליגי בה: לא משכחם ולא הבריעו בו חבמים אם מין בהמה או מין חיה. וא"ת ולבדוק

בסימנין דקרנים וי"ל דאפשר דלא היו יכולין לברר בקרניו שפיר אם חדודות וכרוכות יפה: זה איל הבר. וסבר רב נחמן ות"ק דברייתה שהוא ודאי חיה ושוחטים אותו בי"ט ומכסין דמו ופליגי אמתניתין (לקמן דף פג:) אבל אין לומר דלדידהו בהמה הוה באם כן ת"ק היינו רשב"ג:

ודלמא מינא דתאו הוא. וקסנר רב אחא דתאו מין חיה הוא כרבי יוסי דאמר בסמוך שור הבר מין חיה דאי כרבנן דאמרי מין בהמה הוא א"כ כי הוי נמי מין תאו

הוי כשר לגדי מזדח: מדחשיב ליה בהדי חיות ש"מ דחיה הוא. משמע

דאי לאו דחשיב ליה בהדי חיות הוי בהמה לכ"ע משום דנקרא שור וקשה קלת דאיל הבר הוי חיה כדפי׳ לעיל אף על גב דנקרא איל:

יתולין בחוץ שניהם כשרים. ס״ד דמיפסל שני משום לא תאכל כל תועבה כדאמר בפרק כל הבשר (לקמן דף קטו.):

הראשון חייב כרת ושניהם סופגין את הארבעים. דלא כר׳ שינחק אתיא דאמר בפרק אלו הן הלוקין (מכוח דף כג.) חייבי כריתות שלקו נפטרו מידי כריתתם ועוד הוה מלי למתני חולין וקדשים בחוך ובפנים וכן קדשים וחולין וחולין וקדשים בפנים ובחוץ וכן קדשים וחולין ואי בכל הני דתני יש חדוש איכא למימר דלא תנא להני משום דליכא בהו שום חדוש ואי ליכא חדוש בכל הני דתני ל"ל תני ושייר:

קדשים סבר לה כי הא דאמר ר' יצחק "עשר בהמות מנה הכתוב ותו לא והני מדלא קחשיב להו בהדי חיות ש"מ דעז נינהו מתקיף לה רב אחא בר יעקב ואימא איל וצבי פרט כל בהמה כלל פרט וכלל געשה כלל מוסף על הפרט איכא טובא אם כן כל הני פרטי למה לי מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו נינהו אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ואמרי לה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי דלמא מינא דתאו או מינא דזמר נינהו אמר ליה רב חנן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו בעא מיניה אבא בריה דרב מנימין בר חייא מרב הונא בר חייא הני עזי דבאלא מהו לגבי מזבח א"ל עד כאן לא פליגי רבי יוםי ורבנן אלא בשור הבר דתנן ®ישור הבר מין בהמה הוא רבי יוסי אומר מין חיה דרבנן סברי מדמתרגמינן תורבלא מינא דבהמה הוא ור' יוםי סבר מדקא חשיב ליה בהדי חיות מינא דחיה הוא אבל הני דברי הכל מינא דעז נינהו מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא ודלמא מינא דאקו נינהו אמר ליה רבינא לרב אשי ודלמא מינא דתאו או מינא דזמר נינהו א"ל רב 🕫 נחמן לרב אשי אמימר שרי תרבייהו: כיצד השוחם וכו': אמר רבי אושעיא כולה מתניתין דלא כר' שמעון ממאי מדקא תני קדשים בחוץ הראשון חייב כרת ושניהם פסולים ושניהם סופגים את הארבעים

מכדי שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר ישחימה שאינה ראויה לא שמה שחימה מבהמה: איל הבר. איל זכר הגדל ביערים: בית דושחי. משפחה נקראת על שם אביה: עזי דבאלא. עזי הלבנון. באלא יער: כשרות לגבי מובח. דלאו חיות נינהו אלא בהמות: עשר בהמות מנה הכסוב. להיתר אכילה שור שה כשבים ושה עזים איל ולבי ויחמור ואקו ודישון ותאו וזמר (דברים יד) ואין לנו עוד בהמה וחיה כשרה בעולם והשתא להנהו עזי דבאלא ליכא לספוקי שמא מין חיה הוא שלא הוזכרה כאן דהא תו ליכא ומדלא מנינהו להנך בהדי חיות ש״מ בכלל עו הן ועו בהמה הוא: מחקיף לה רב אחא. נהי נמי דאין עוד מין חיה שלא הוזכרה כאן אכתי מנא לך דמינא דעו הוא דלמא מינא דאקו נינהו ולא ידעינן מאי ניהו או מאו או זמר הנך דלא בקיאינן בהו ודלמא הני נינהו: שרי תרבייהו. לאכילה דס"ל חיות נינהו: מאו מתרגמינן חורבאלא. שור הלבנון: אבל הני. דלא מנינהו בהדי חיות דברי הכל מין עז נינהו: ר"ש שמעינן ליה. במתניחין (לקתו דף ed:) שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה ולא מחייב עליה משום אותו ואת בנו דקתני ר' שמעון פוטר בשוחט שור הנסקל:

בשה ואפי' מקלת שה. וכדמפרש רב פפא ואזיל: הילכך לענין כסוי הדם כו'. כלומר הואיל ואוקימנא דלתרוייהו מספקא להו ובשה ואפילו מקלת שה פליגי: לענין כסוי הדם. דקתני אין שוחטין דמשמע

לם אלא בלבי הבא על החיישה וכו׳. והא דקתני אין שוחטין רבנן היא ומשום שמא חוששין וחייב בכסוי דאית להו לבי ואפי׳ מקלת לבי ושמא אין חוששין ופטור מן הכסוי דאפילו מקלת לבי ליכא דבתיים הבא על הלבייה ליכא לאוקומה דתיתוקם כרבנן דהא ודאי איכא מקלת לבי ולישחוט וליכסי לרבנן. ולרבי אליעזר ודאי הוה מני לאוקמא בתייש הבא על הנבייה שמא חוששין וליכא אלא מקלת לבי ומקלת לית ליה ושמא אין חוששין וכוליה לבי הוא ובעי כסוי אבל ניחא ליה לאוקמא כדרבנן. ולענין מתנות נמי בלבי הבא על התיישה ולר"א פטור לגמרי דשמא חוששין וליכא אלא מהלת שה דאם ושה ואפיי מקלת שה לית ליה וכיון דמספקה לן המוליה מחבירו עליו הראיה וא"ל אייתי ראיה דאין חוששין וכוליה שה הוא ושקול ולרבנן חייב מיהא בחלי מתנות ממה נפשך דאי אין חוששין כוליה שה הוא ואי חוששין מקנת שיות דאם מיהא איכא ורבנן אית להו שה ואפילו מקצת שה ושקיל פלגא דשיות ואידך פלגא אימא ליה אייתי ראיה דאין חוששין וכוליה שה הוא ושקול. ובתייש הבא על הלבייה ליכא לאוקומיה דא"כ לרבנן נמי ליפטר דנהי נמי דאפי׳ מקצת שה אמרינן מי לימא לן דאיכא מקלת שה דלמה אין חוששין וכוליה לבי הוא המוליא מחבירו עליו הראיה: לענין אותו ואת בנו משכחת לה. לפלוגתייהו דלעיל בין בתייש כו': בחייש הבא על הלבייה ולאיסורא. בעלמה קהמרי רבנן דנוהג והסור לשוחטה לנקבה הבאה מן התייש והלבייה עם בנה משום שמא חוששין ואיכא מקלת שה ורבנן אית להו מקלת שה אבל מלקות ליכא דשמא אין חוששין ואפילו מקצת שה ליכא הילכך הויא לה התראת ספק ולא שמה התראה ואין מלקות בלא התראה ולר"ה מותר לכתחלה דה"נ חוששין ואיכא מקצת שה לית ליה מקצת שה: נהי נמי דחוששין. איכא מקלת שה דאם: בריה בפני עלמה. ולא מכלאי בהמה וחיה הוא בא דק"ל אין חיה מתעברת מבהמה ולא בהמה מחיה וה"ג אמרינן בב"ק (דף עח.). ומיהו רב יהודה לאו אליבא דר' אליעזר ורבנן נקט מילתא דאינהו ודאי סבירא להו דמכלאי בהמה וחיה הוא בא והכי נמי אמריגן ואו בב"ק חוץ מרבי אליעזר ומחלוקתו שהיו אומרים חיה מתעברת

 לקמן קלב.], ב) [יומא
עד: וש"ג], ג) [מוספמא
בכורות פ"ב ה"ה], ד) [ג" הערוך רשאין, ה) סנהדריו כה: כלאים פ״ח מ״ו, 1) [לקמן פא. פה: כתובות לד. ב"ק עא. קדושין נו.], בין במשנה דלעיל [שייך במשנה דלעיל], מ) [שייך במשנה ע) (ע' לנעיל עח.ן, מהרש"ח],

תורה אור השלם

ו. איל וצבי ויחמור .. בּיְג וּצְּבִּי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ וְדִישׁן וּתְאוֹ וָזְמֶר: בַּהַמָּה מפרסת בהמה מפרסת בַּרְסָה וִשֹּׁסֵעֵת שֶׁסַע שָׁהַּי בַּבְּהַמְה אֹתֶבּלוּ: בַּבְּהַמְה אֹתָה תּאבֵלוּ: --

גליון חש"ם

גמ' הני עיוי דבאלא. עי׳ סוכה די״ג ע״ל תוד״ה

הגהות הב"ח (ה) גמ' ה"ל רב חנן לרב

> הגהות מהר"י לנדא

[ħ] רש"י ד״ה ברי׳ בפ״ע כו׳ וה״נ אמרינן בב״ק עח ע"ל וכבכורות ז ע"ל :3″5⊃

מוסף רש"י

הבר ופלוגתייהו לענין התרת מלצו וכסוי הדם (טנהדרין בה:). שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, לא שמה שחיטה. וכל חיונ יאימור הבא על ידי שחינוה